

ustanovení pouze řádným soudům a je proto záležitost tato z příslušnosti správního soudu vyloučena (§ 3 lit. a) zák. o ss).

Bylo tudíž stížnost zamítnouti jednak jako neodůvodněnou a jednak jako nepřipustnou.

Č. 1503.

Nadace: I. K podmínkám přijetí nadace povolaným úřadem. Význam volného uvážení okolností při tom rozhodujících, jde-li o přezkoumání rozhodnutí příslušného správního úřadu nss-em. — II. Jaké stanovisko má nss zaujmouti k nař. rozhodnutí, kterým byl nárok zamítnut jak pro nedostatek legitimace žadatelovy, tak i z důvodů věcných?

(Nález ze dne 18. září 1922 č. 1536.)

Věc: Josefa V. v P. a spol. proti ministerstvu školství a národní osvěty o přijetí studentské nadace.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Posledním pořízením ze dne 27. prosince 1917 ustanovil František Ř., 5. dubna 1918 v Týně n. Vlt. zemřelý, své synovce Adolfa a nezl. Františka Ř. universálními dědici za určitých podmínek, mimo jiné také, že zřídí za účelem zajištění budoucnosti pořizovatelova příbuzenstva a jeho potomstva částkou 100.000 K nadaci se jménem »Studijní nadace Františka Ř. v Týně nad Vltavou«; úroky mají se rozdělovati ročně potomkům čtyř v testamentu vyjmenovaných příbuzenských rodů.

Svým rozhodnutím ze dne 29. listopadu 1918 č. — zemská správa politická nadaci tuto nepřijala. O odvolání st-lů z rozhodnutí tohoto konáno bylo žal. úřadem šetření a bylo pak odvolání nař. rozhodnutím zamítnuto.

O stížnosti do něho podané uvážil nss toto:

Nař. rozhodnutí zamítlo odvolání z důvodů nedostatku legitimace st-lů k odvolání. Nedostatek ten odvozuje žal. úřad jen z toho, že rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí nadace je věcí volného uvážení nadačního úřadu, ježto nejsou zákonem stanoveny podmínky, za nichž by nadání musilo býti přijato. Vzhledem k tomu nepřisluší prý nikomu právo odvolání z odmítnutí nadace, tedy také ne st-lům. Výslovně však ještě uvedlo nař. rozhodnutí, že schází st-lům toto oprávnění »vedle nedostatku veřejné užitečnosti při tomto ustanovení poslední vůle, který nedostatek vedl prý zemskou správu politickou k rozhodnutí v odpor branému«.

Zamítl tedy žal. úřad odvolání jednak z důvodu formálního, jednak však také z důvodu věcného shodného s I. stolicí, která při této výlučně rodinné nadaci postrádala náležitého zdůraznění všeužitečnosti jako jednoho ze znaků nadace podle § 646 o. z. o., následkem kterého nedostatek nebylo prý zatížení veřejné správy s převzetím nadace spojené touto malou měrou všeužitečnosti vyváženo.

Stížnost nepopírajíc, že tu jde skutečně o volné uvážení úřadu, a bránič se jen proti libovůli úřadu, potírá oba žal. úřadem uvedené důvody zamítací.

Poněvadž úřad sice zamítl odvolání pro nedostatek legitimace k němu, avšak zároveň pustil se do věcného řešení odvolání a zamítl je na

konec i z věcných důvodů, dlužno vyložití rozhodnutí tak, že vlastně formální nedostatek odvolání prominulo a je přece jen věcně vyřídilo.

Z toho důvodu obírá se nss také jen tímto věcným odůvodněním nař. rozhodnutí a věcnými námitkami stížnosti, nechávaje formální důvod rozhodnutí i stížnosti proti němu stranou.

Po té stránce neshledává však stížnost odůvodněnou.

Všecka literatura i stálá judikatura správního a tohoto nss stojí neodchylně na stanovisku, že otázka přijetí či nepřijetí nadace správním úřadem je otázkou volného uvážení, kterouž povahu rozhodování také stížnost sama, jak již uvedeno, nepopírá, ježto se obrací jen proti připsání livobůle úřadů.

Podle § 2 č. 2 zákona ze dne 2. listopadu 1918 č. 3 sb. z. a n. náležeji k příslušnosti tohoto soudu i záležitosti, ve kterých jsou správní úřady oprávněny postupovati podle volné úvahy.

To však, jak již vyslovil nss ve svých nálezech ze dne 21. ledna 1919 č. 191 (Boh. č. 13), ze dne 27. října 1919 č. 5382 (Boh. č. 219) a mnoha a mnoha jiných, na jejichž odůvodnění se tu podle § 44 jedn. řádu odkazuje, znamená toliko, že soud přezkoumává rozhodnutí jen v tom směru, netrpí-li nějakou nezákonností nebo podstatnou vadou řízení.

Nezákonností by trpělo, kdyby správní úřad vybočil z prostory pro jeho volný pohyb vyhrazené, kdyby překročil hranice, které mu celková intence zákona a podstata věci vytkly, obzvláště kdyby se dal vésti jinými ohledy, než které má zákonný předpis na mysli.

V daném případě má žal. úřad zkoumati, byly-li tu vedle úředního přijetí nadace, o němž se rozhoduje, zákonné podmínky nadace podle čl. 2 zákona ze dne 28. října 1918 č. 11 sb. z. a n. a § 646 o. z. o., totiž věnování jmění účelu všeužitečnému.

Tuto podmínku žal. úřad v daném případě zkoušel, došel k jejímu popření a opřel je úvahami, že jde o výlučně rodinnou nadaci, že veřejná užitečnost je při tomto ustanovení testátora tak nepatrně dotčena, že by to nevyvážilo zatížení veřejné správy způsobené přijetím této nadace. Pohyboval se tedy žal. úřad v mezích zákona své volné úvahy, nss nemůže tyto jeho úvahy a úsudky věcně přezkoumávati a poněvadž ani stížnost netvrdí, aniž nss, pokud z moci úřadu k tomu přihlížeti smí, neshledal, že by tu byla nějaká podstatná vada řízení, jest stížnost věcně bezdůvodná a bylo ji zamítnouti.

Č. 1504.

Pozemková reforma: K výkladu § 7 zák. zábor. o schvalování prodeje zabrané půdy.

(Nález ze dne 18. září 1922 č. 9140.)

Věc: Arcibiskupství Olomoucké a Karel K., velkoobchodník v K., proti státnímu pozemkovému úřadu v Praze stran neschválení kupní smlouvy.

Výrok: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro vady řízení.